

UNIVERSITAT
ROVIRA I VIRGILI

FACULTAT DE CIÈNCIES
ECONÒMIQUES I EMPRESARIALS

Diplomatura en Empresarials
Pla d'estudis de 1992

16031243
Economia Catalana
(4,5 crèdits)

Diplomatura en Ciències Empresarials
Pla estudis 1992
Codi Assignatura: 16031243
Nom Assignatura: Economia Catalana
Crèdits: 4,5

Objectius de l'assignatura:

Aquesta matèria pretén aprofundir en el coneixement de l'economia catalana, fent especial ressò en les característiques de les unitats productives i les condicions de competència en els mercats. Es destaca la funció del territori en la localització i eficiència de les empreses, i s'aborden les pautes de localització de l'activitat econòmica. Així mateix també s'ocupa de l'evolució de l'economia catalana i la seva situació dins de la Unió Europea i, finalment, de les actuacions de política econòmica en el marc territorial de Catalunya.

Programa:

Primera part: Desequilibris territorials i integració econòmica.

1.- Desigualtats regionals: fonts i evolució.

Economia i territori

La teoria geogràfica clàssica de la localització de les empreses.

Factors de localització de les activitats productives.

Economies estàtiques i economies dinàmiques de la localització empresarial.

Evolució de les economies regionals: principals macromagnituds.

Creixement i convergència a les regions espanyoles.

Els desequilibris territorials a Catalunya.

Evolució de la renda per càpita comarcal a Catalunya.

La política regional de la Unió Europea: els fons estructurals.

El Pla Territorial de Catalunya,

2.-L'economia catalana en el marc de la Unió Europea.

L'evolució històrica de l'economia catalana.

Evolució de les variables bàsiques: població, producció, renda per càpita.

L'especialització de l'economia catalana: evolució de l'estructura productiva.

L'economia catalana en el context espanyol.

L'economia catalana en el context de la Unió Europea.

3.-L'economia de les comarques tarragonines en el marc de la Unió Europea.

Especialització i localització industrial.

La inversió industrial a les comarques tarragonines.

Evolució de les principals variables: producció, població i renda per càpita.

Característiques del model industrial.

El Camp de Tarragona com a regió econòmica

Estratègies empresarials a les comarques de Tarragona.

Segona part: Els fluxos economies amb l'exterior.

4.-Les relacions comercials.

La balança de pagaments a Catalunya.

Les relacions comercials amb la resta d'Espanya i l'estranger..

Especialització comercial i avantatge competitiu.

L'estratègia exportadora de les empreses catalanes.

5.-Inversions de capital i fluxos tecnològics,

Els recursos tecnològics com a factor de competitivitat.

La balança tecnològica a Catalunya.
Les inversions de capitals a Catalunya.
Les inversions directes de Catalunya a l'exterior.
Tercera part: Factors de competitivitat de la Catalunya industrial.

6.-La competitivitat de l'economia catalana.

Els factors de competitivitat.
Competitivitat i economies externes.
Competitivitat en costos de l'empresa catalana.
Competitivitat en diferenciació de productes de l'empresa catalana.
Recursos i estratègies de l' empresa catalana.
El model organitzatiu de les empreses segons la seva variable competitiva.

7.-El factor laboral a Catalunya.

Població i taxa d'activitat a Catalunya.
El comportament del mercat de treball.
Les causes del creixement de l'atur.
Foment de la ocupació i reforma del mercat de treball.

8.-Innovació i canvi tecnològic a l'economia catalana.

Aspectes conceptuals i analítics.
Inversió en R+D i innovació tecnològica
L' entorn tecnològic internacional.
Inversió en R+D a l'economia catalana.

9.-Escenaris de la futura Catalunya industrial.

Reflexions sobre el futur econòmic de Catalunya.
Escenaris i teories en el marc de la Unió Europea.

Bibliografia.

Bibliografia bàsica:

Departament d'Economia i Finances: *L'economia catalana davant del canvi de segle*, Generalitat de Catalunya, Barcelona, 1994.
VVAA: *Capitalización y crecimiento de la economía catalana, 1955-1995*, Fundació Banco Bilbao-Vizcaya, Bilbao, 1997.
Parellada, M. (dir.): *Estructura económica de Cataluña*, Editorial Espasa-Calpe, Madrid, 1990.

Bibliografia complementaria:

Bricall, J.M. y Petitbó, A.: *Industrialització a Catalunya: 1960-1977*, Caixa de Pensions, Barcelona, 1982.
Cambres Oficials de Comerç, Indústria i Navegació de Catalunya: *Memoria Económica de Catalunya*, Barcelona, diversos anys.
Cambres Oficials de Comerç, Indústria i Navegació de Catalunya: *Taula Input-Output 1987. Comptes regionals de l'economia catalana*, COCINB i DCC i T, Barcelona, 1992.
Cuadrado, J.r. y García, B.: "Las diferencias interregionales en España. Evolución y perspectivas", en *La economía española en un escenario abierto*, Fundació Argentaria, 1995, Madrid.
Espina, A.: *Hacia una estrategia española de competitividad*, Fundació Argentaria,

1995, Madrid.

Fundació Empresa i Ciència: *Competir en Europa*, Editorial Ariel, Barcelona, 1996.

Gaffard, J. y Quére, M.: "Innovación, modelos de crecimiento y desarrollo local", *.Información Comercial Española*, núm. 754, 1996, pp. 25-38.

Genescá, E. y altres: *Estudi Económico-Financer de l'empresa catalana*, Direcció General de Programació Económica, Barcelona, diversos anys.

Gual, I., Sola, J. i Fluvià, M.: *La indústria catalana en els anys 90*, Editorial Ariel, Barcelona, 1991.

Krugman, P.: *The Self-Organizing Economy*, MIT press, 1996, (versió castellana: *La organización espontánea de la economía*, Antoni Bosch Editor, 1997).

Monitor Company: *Els aventatges competitiu de Catalunya*, Departament d'Economia i Finances, Barcelona, 1993.

Pérez, F., Goerlich, F.J. y Mas, M. (1996): *Capitalización y crecimiento en España y sus regiones 1955-1995*, Fundación BBV, Bilbao.

Porter, M. (1991): *La ventaja competitiva de las naciones*, Plaza y Janés Editores, Madrid.

Puig, P., dir. (1996): *La competitivitat de l'empresa industrial a Catalunya*, Fundació Empresarial Catalana, Barcelona.

Reich, R.: *El trabajo de las naciones*, Editorial Vergara, 1994, Madrid.

Sanchez, J.A.: "El déficit tecnológico español", en *Problemas económicos españoles en la década de los 80*, Galaxia Gutemberg, 1995, Madrid.

Segarra, A. i Oliva, M. (1996): *Industria i estratègies empresarials al Camp de Tarragona*, Universitat Rovira i Virgili, Tarragona.

Trias Fargas, R.: *Introducción a la economía catalana*, Alianza Editorial, Madrid, 1974.

Vazquez, A. y Garofoli, G.: *Desarrollo Económico Local en Europa*, Economistas Libros, 1995, Madrid.

Vives, X. i altres: *Crecimiento y convergencia regional en España y Europa*, Institut d'Anàlisi Económica, Barcelona, 1994.

Lectures:

Jacobs, J.: *Cities and the wealth of nations*, Random House, 1984, (versió castellana: *Las ciudades y la riqueza de las naciones*, Editorial Ariel, 1986).

Krugman, P.: *Geography and Trade*, MIT press, 1991, (versió castellana: *Geografía y comercio*, Antoni Bosch Editor, 1992).

Mètode d'avaluació de l'assignatura:

Per superar la present matèria l'alumne ha de realitzar satisfactòriament les proves escrites i/o els treballs duts a terme durant el curs. La qualificació final de la matèria ponderarà les diverses proves - exàmens, treballs, etc. efectuades al llarg del curs. Per aprovar la matèria cal superar totes les proves i els treballs programats.